

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

11. An in usura detur parvitas materiæ? EX p. 5. t. 5. r. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

mani, legis, præcepti, consilij, &c. sit solum peccatum veniale?
Et quid si sit de legislatore, & præcepto diuino? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 72.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. ex doctrina Ref. 16. § 1. ad medium, vers. Similiter.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Suarez de legibus, cap. 28. n. 24. & alij, quia esse rem leuem, quæ tibi imperata est, non obstat quo minus tibi imperetur ex eadem potestate, qua imperatur res grauis; ergo si ex contemptu huius potestatis præceptum leue violas, ita grauitur peccas, ac si violares, præceptum graue. Dicendum est igitur quod contemptus legislatoris humani, quatenus legislator est, seu violatio cuiuscumque legis, præcepti, & consilij ipsius, ex tali contemptu semper reputato peccatum mortale est, non solum in graui materia, sed etiam in leui.

2. At his non obstantibus ego contrariam sententiam tenco, quam etiam tenet Caietanus in summa, ver. contemptus, ver. aduerte hanc. Armilla eodem verb. n. 3. Medina in p. 29. 88. art. 4. in fine. Valentia tom. 2. disp. 7. q. 5. punct. 6. in 1. casu. & 10. 3. disp. 7. q. 3. punct. 3. consentit Leonardus Lessius lib. 2. c. 49. dub. 6. nu. 45. & 46. loquens expressè non solum de legislatore humano, sed etiam diuino, & affirmans, si nolis illis parere in rebus minimis, vt ostendas eorum minima præcepta te parui facere, non esse mortale, quod de legislatore diuino negat, & optime Sanch. in sum. tom. 1. lib. 5. c. n. 11. & 13. in fine. Ratio verò nostræ opinionis est, quia potes contemnere legislatorem, cuiusque præcepta non absolute, sed quatenus sunt in materia leui, v. g. in silentio seruando; ergo tunc contemptus non videtur grauis, sed leuis. Dicendum est igitur dari posse peccatum veniale contemptus, sicut & inobedientia formalis, si præceptum superioris contemas non absolute, sed quatenus est in materia leui.

3. Hinc à fortiori colligitur, si superior contemnatur, non quatenus superior est, sed quatenus est infirma fortis, indoctus, imprudens, & ex huiusmodi contemptu nolis ei obedire in re leui, non erit peccatum mortale, quia tunc non contemnitur formaliter eius potestas, sed eius persona ob defectus, quos habet. Item si ex indignatione leui, & prauo aliquo affectu erga superiorem, nolis ei obedire in re leui, non est mortalis inobedientia. Ita Lessius num. 46. Sanchez n. 13. vide etiam Sancium in selectis disp. 7. n. 13.

RESOL. X.

An in acceptatione personarum quoad beneficia conferenda, detur paruitas materia?

Ex quo inferitur, an sit leue peccatum prætermittere ordinem misericordie, quando leuis est excessus, v. g. si duo aliqui sunt in extrema necessitate, & secundum ordinem misericordie teneatur aliquis potius vni, quam alteri succurrere propter titulum, v. g. consanguinitatis? Ex part. 5. tr. 7. Ref. 13.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 3. Ref. 101. §. 1. ad medium, vers. si vero, & in aliis eius annot.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Rodriguez in summa tom. 1. cap. 16. ante num. 1. vbi sic ait. De aqui se sigue que la acepcion de las personas segun su naturaleza es pecado mortal, pues es opuesta à la justicia, dixè de su naturaleza, porque por la poquedad de la materia puede acontercer algunas vezes que sea pecado venial, como si vno eligiesse à vn amigo menos digno de vn officio de poco momento en la Republica dexando à otro que mejor lo merece, como se dirà en el Capitulo de dos beneficios.] Ita ille, & Sorus de iust. lib. 3. q. vlt. art. 2. cum Bañes, Salonio, & Valentia penes Turrianum vbi infra, docent non fore

peccatum mortiferum, quando minus, ad quod quis eligendus est, non est magni momenti, & prætermittit digniori eligitur dignus. Secundo docent non esse mortale, quando licet materia, aut minus electio magni momenti sit, excessus tamen dignitatis paruitatis, & modicus est, tunc enim non videtur grauis violatio iustitiæ distributiua.

2. Sed Aloyfius Turrianus in 2. 2. D. Thom. de iust. tom. 2. disp. 22. dub. 1. n. 6. existimat priorem partem huius sententiæ veram esse, si contingat materia electionis esse leuem quod non facile conuenit in electione beneficij & cathedræ, Secundan verò partem existimat omnino falsam, neque admittendam, nam materia præcepti non est excessus dignitatis, sed electio dignioris, cui conferendam est beneficium, aut præbenda: talis autem actus grauis materia est, & propter eandem rationem mihi nunquam placuit, quod docent recentiores aliqui in materia de charitate esse leue peccatum prætermittere ordinem misericordie positum in præcepto, quando leuis est excessus, v. g. si duo aliqui sunt in extrema necessitate, & secundum ordinem misericordie teneatur aliquis potius vni, quam alteri succurrere, propter titulum, v. g. consanguinitatis, docent prædicti recentiores non esse peccatum mortiferum violare talem obligationem, quando excessus consanguinitatis paruus est. Sed hæc doctrina admittenda non est, quia in materia præcepti misericordie, non est maior, aut minor consanguinitas in eo euentu, sed largitio elemosinæ faciendæ propinquiori secundum debitum ordinem: talis autem actus magni momenti est, ex quo pendet vita eius cui debetur elemosina ex obligatione ordinis misericordie, qui est in præcepto, & oppositum non existimo tutum in praxi, propter manifestam rationem allegatam, & licet Bañes vbi supra ita explicet suam opinionem de hoc euentu, quod candidatum esse, quasi aequè dignum; hanc tamen doctrinam non admittit idem Turrianus, quia Bañes docet esse peccatum veniale in hoc euentu non eligere digniorem, admittit ergo excessum dignitatis in vno, hoc autem admissio contendit esse obligationem grauem eligendi digniorem, unde ex his ego puto veramque sententiam esse probabilem.

RESOL. XI.

An in vsura detur paruitas materia? Ex part. 3. tract. 5. Ref. 30.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Alphonsus de Leone de offi. confess. part. 1. recit. est. 7. num. 37. vbi sic ait. Limitatur sextò, vt non detur paruitas materia in vsura. Ratio est, quia quicquid loti accidit, vsura est, verbum enim quicquid in modica & leui materia etiam verificatur. Ita ille, cuius opinio confirmari potest ex his, quæ adducit Barbosa disp. 3. 15. n. 4. vbi ex multis probat hanc dictionem etiam minutissima comprehendere, quod etiam docet Vulpellius in ditione quicquid, n. 4. Cenedo singul. 89. n. 4. & alij. Sed ego diligenter multos auctores recognoui, non inuenio hanc questionem neque vnum tangentem. Neque videtur vt vsura in quacumque materia constituitur non variare iudicium, vt diximus de magis, hæretici, perituro, &c. etsi in simonia secundum probabilem Doctorum opinionem, vt supra vilum est, detur etiam paruitas materia; quare non erit danda in vltimadob cogita.

RESOL.